

Protokoll

Styrelsens sammanträde nr 4/2020

Tid och plats

Tisdag 1 december, digitalt via Teams (pga. corona).

Närvarande ledamöter

Mikael Jonsson, Ovanåkers kommun

Fredrik Skoglund, Bollnäs kommun Inga-Lill Carlsson, Naturskyddsföreningen Gävleborg

Elin Skogens, Region Gävleborg

Björn Schols, Mellanskog

Jan Setterberg, Svenska Jägareförbundet

Bengt Olsson, Sportfiskarna

Ellinor Karlsson, Los bygderåd

Jonny Mill, Ljusdals kommun

Frånvarande ledamöter

Erik Olsson, LRF Gävleborg

Stefan Olander, Förbundet Svensk fäbodkultur och utmarksbruk

Övriga deltagare

Hanna Alfredsson, koordinatör Biosfärområde Voxnadalen

Olle Berglund, projektledare Biosfärområde Voxnadalen

Sofie Zetterlund, Bollnäs kommun

Jorunn Hellman, Ljusdals kommun

Mötets öppnande

Styrelsens ordförande Mikael Jonsson öppnade mötet.

Anmälan av övriga frågor

Ingen övriga frågor anmäldes.

Fastställande av dagordning

Godkändes.

Val av sekreterare och protokolljusterare

Hanna Alfredsson valdes till sekreterare.

Elin Skogens valdes till justerare.

Godkännande av förra mötets protokoll

Föregående mötes protokoll godkändes.

Bordet runt (styrelseledamöternas omvärldsspaning)

Inga-Lill Carlsson, Naturskyddsföreningen:

- En digital kretskonferens med tema "älskade äng" arrangerades den 21 november, uppslutningen var stor. (Notering, Hanna Alfredsson deltog på konferensen med ett föredrag om biosfärområdets arbete med Aktionsplan för biologisk mångfald.)

- Inga-Lill deltar i uppföljningen av VoxWood som är planerad i december.

Björn Schols, Mellanskog:

- Den än så länge milda vintern orsakar svårigheter med körskador m.m. vid skogsbruksåtgärder. Arbetar med att minska dessa svårigheter.

Jan Setterberg, Svenska Jägareförbundet:

- Älgjakten har genomförts och kvoten har uppfyllts på de flesta ställen. Även jakt på kronvilt i området numera. Ett vargangrepp på hund har inträffat i Voxnabruk.

Elin Skogens, Region Gävleborg:

- Många remissvar har inkommit angående den regionala skogsstrategin, kul! Även den nationella skogsutredningen presenterades den 30 november (notering, biosfärområdet lämnade tidigare under året in ett förslag till utredningen gällande kvalitetsaspekter i skogsbruket).
- Intensivt arbete med Eruf-programmet tillsammans med Dalarna och Värmland just nu. Programmet sätter inriktningen för vad dessa EU-medel kan användas till under kommande sju-års period. Skoglig bioekonomi, grön omställning och industriell ekonomi finns med.
- "Blue economy road map" (EU), behövs en sådan för Gävleborgs län?
- Elin noterar att det är ett högt, men bra, tryck just nu!
- Har deltagit på Naturvårdsverkets seminarium om biosfärområden och Agenda 2030 som hölls digitalt i november. Seminariet visade hur biosfärområden kan användas som hävstång i hållbarhetsarbetet.

Mikael Jonsson, Ovanåkers kommun:

- Den kommunala besöksnäringstrategin har reviderats i samband med ett lokalt näringslivsråd under hösten.
- Kommunen har startat arbetet med en lokal livsmedelsstrategi som utgår från den regionala strategin. En fokusgrupp med både politiker och tjänstemän har satts samman och möten har inletts. (Notering, Hanna Alfredsson representerar biosfärområdet i gruppen.)

Fredrik Skoglund och Sofie Zetterlund, Bollnäs kommun:

- Sofie presenterade (ppt) arbetet med en våtmarksrestaurering i Mödånge. Den aktuella våtmarken, nu igenväxt, var tidigare en av kommunens främsta fågellokaler. En tidigare restaurering har genomförts på 60-talet men den gav ett dåligt resultat.
- Våtmarksprojekt är också på gång inne i Bollnäs tätort. Här är huvudsyftet vattenrening och pedagogisk verksamhet (uteklassrum).
- Arbetet med en naturvård- och grön infrastrukturplan är på gång. Planen avser skog-, ängs- och våtmarker samt rekreationsområden.
- Arbetet med en kommunal livsmedelsstrategi är i sin start fas.

Bengt Olsson, Sportfiskarna:

- Bengt har skrivit ett reportage till det nya numret av biosfärmagasinet. Reportaget "i Hans Lidmans fotspår" handlar om Sportfiskarnas åtgärder i Hans Lidmans Svartån.
- Sportfiskarna har genomfört restaureringsåtgärder även i biosfärområdets närområde. Dels i Hamrångefjärden och dels i Skärjån (Tönnebro). Mer information om dessa åtgärder finns på Sportfiskarnas hemsida.

Jonny Mill och Jorunn Hellman:

- Arbetet med en kommunal livsmedelsstrategi har påbörjats. Förhoppningsvis tas ett beslut i början av 2021 att också anta den regionala livsmedelsstrategin. Ett bra forum att diskutera frågor som rör det öppna landskapet.
- En återställning av vattendrag efter flottningsepoken är på gång i Ängraån (inom biosfärområdet?).

Ellinor Karlsson, Los Byaråd:

- Stor påverkan på och engagemang hos invånarna i Los för att få behålla service i form av skola, vård och omsorg.
- Odlingsprojekt uppstartat på Los skola (notering, ett reportage om detta kommer med i nya utgåvan av biosfärmagasinet).

Nytt från biosfärkontoret och Biosfärprogrammet Sverige

Hanna informerade om att:

- Det har nu gått 1 år sedan BO Voxnadalen invigdes! Corona-pandemin har påverkat mycket, aktiviteter har fått ställas in och flyttas fram på obestämd tid, möten har genomförts utomhus eller digitalt i den mån möjligt. Biosfärkontoret har sökt och beviljats medel från ett flertal håll, bl.a. LoNa, LoVa, KUA-fonden och Region Gävleborg.
- Naturvårdsverket arrangerade ett seminarium den 25 november om biosfärområden, Agenda 2030, och hur myndigheter och andra organisationer kan samverka med Sveriges biosfärområden. Ett flertal föredrag och samtal om biosfärområdenas utveckling och roll i en bredare utveckling för ett hållbart samhälle.
- Ny biosfärområdeskandidat i Sverige! Vi välkomnar Vombsjösjönsänkan till gemenskapen. Kandidatområdet ligger i Skåne och omfattar kommunerna Lund, Eslöv och Sjöbo.

Fokusområden (mål i utvecklingsplan)

Skogen som hållbar resurs

- Hanna och Olle rapporterade om vad som händer inom det regionfinansierade projektet "kvalitetsaspekter i skogsbruket & tänk utanför hyggesboxen".
 - Parterna delaktiga i VoxWood träffas digitalt den 15 december för att ta arbetet vidare under 2021. Det är Gunnar Herdin och Mikael Scherdin som har bjudit in till mötet.
 - Hanna, Olle och Benny har träffats vid flera tillfällen under hösten och påbörjat arbetet med ett utbildningsmaterial om Hälsingefura. Dialog har också inletts med Studieförbundet angående att starta upp studiecirkel kring utbildningsmaterialet.
 - Den 4 oktober arrangerade biosfärområdet tillsammans med Föreningen Skogens mångbruk och Spillkråkan en corona-anpassad exkursion om just Skogens mångbruk. Dagen var förlagd till ForRest, Enstabo, och lockade cirka 40 deltagare (bra blandning av män och kvinnor, äldre och yngre). Hans-Olov Lönn (Sefres Trävaruhandel), Mikael Edström (Fetvedens Vänner), Lena Hisved (ForRest) och Filip Hedberg (björnskådning.com) var inbjudna talare.
- Biosfärområdet planerar att delta i Skogsstyrelsens projekt "Ett mera variationsrikt skogsbruk" som just nu håller på att utformas tillsammans med de aktörer som är intresserade av att vara med. Hanna har deltagit i inledande digitala träffar som berör projektet. Även Vindelälven är delaktigt och kanske även fler biosfärområden vill ansluta.

- Biosfärområdet har nyligen beviljats medel från KUA-fonden (240 000 sek) till Projekt Mera Hälsingefura! Projektet genomförs tillsammans med Skogsstyrelsen och Mellanskog och löper över två år. Inom projektet ska skogliga demoytor anläggas som visar på produktion av kvalitetsfura genom naturlig förnygring av tall. Exkursioner till demoytorna ingår också i projektet.

Levande vatten

- Rivers of Life
 - Hanna har gjort en allmän informationsbroschyr om projektet som ska användas i både Gävleborgs och Jämtlands län.
 - Den 16-17 december hålls en digital träff för alla projektpartners. Biosfärkontoret deltar.
- Flera LoVa-projekt är i drift via biosfärkontoret, bland annat Västersjöån, Våsbäcken (skapat naturlig sjötröskel), Nissanbäcken vid Hylströmmen (Sveaskogs marker), Stora Öjungen (dammutrivning) och Homnabo.

Ett öppet och levande landskap

- Olle rapporterade om vad som händer inom det regionfinansierade projektet "fäbodrar och utmarker – en resurs för framtiden".
 - Olle informerar om konceptet "ko på rot" som drivs i Härjedalen och kan vara av intresse för kommunerna när de tar fram sina lokala livsmedelsstrategier. Ett reportage om "ko på rot" finns att läsa i senaste numret av Föreningen Svensk fäbodkultur och utmarksbruk egen medlemstidning.
- Arbetet med en aktionsplan för biologisk mångfald i biosfärområdet är snart klart! En digital utbildningsdag arrangerades i november, deltog gjorde personer från kommunerna, Bollnäs Bostäder, AEFAB och kyrkogårdsförvaltningarna. En ny ansökning har gjorts till LoNa för att under 2021 påbörja föreslagna åtgärder enligt aktionsplanen.
- Under 2021 kommer det bli möjligt för personer som saknar egen mark att odla på kommunal mark i Alfta och Edsbyn (LoNa-projekt). Hanna tillsammans med Therese Holmsten och Monika Af Ekenstam ska planera odling och studiecirkel tillsammans.
- Under hösten har en enkät gått ut till slumpvis valda trädgårdsägare i Voxnadalen, Blekinge Arkipelag och Vänerskärsgården. Enkäten är en del i det forskningsprojekt om invasiva trädgårdsväxter som vi medverkar igenom SLU. Vår medverkan i projektet blev uppmärksammat med ett radioinslag i P4 Gävleborg.
- En Reko-ring har startats upp i Edsbyn-Alfta. Monika Af Ekenstam står för initiativet och arrangerar utlämningarna. Therese Holmsten och Hanna har varit inblandade på ett litet hörn genom att hjälpa till med kontakter och vara reko-värd vid utlämningarna. Huvuddelen av leverantörerna erbjuder kött- och mejeriprodukter, men även bröd, honung, bakverk och grönsaker. Facebook-gruppen Reko Edsbyn-Alfta har vuxit snabbt. Initiativet har en viktig koppling till Ovanåkers kommuns arbete med en lokal livsmedelsstrategi.

Kommunikation och varumärke

- Varumärkesskydd av biosfärområdets logotyp - en ansökan är inlämnad till PRV och beslut inväntas.
- Produktion av ett nytt nummer av "Det händer i Biosfärområde Voxnadalen" är igång tillsammans med Hällpetters Maria Bergström. Utgivning med post i Ovanåkers Kommun, Los, Annefors, Sörbo och Söräng, samt exemplar till turistbyråer, bibliotek, samarbetspartners m.m. I övrigt digital distribution via hemsidan och FB. (Notering, Bengt Olsson önskar 5 exemplar till Sportfiskarna).

- Olles idé om att dela ut "biosfärdiplom" för att uppmärksamma enskilda initiativtagare som bidrar till lokal och hållbar utveckling i biosfärområdet presenterades. Idén fick bifall av styrelsen och Hanna och Olle får i uppdrag att ta fram ett förslag på kriterier, vinst m.m. Prisutdelning i samband med biosfärområdets årliga möte föreslogs. Ellinor föreslog att dela ut pris/diplom i olika kategorier (enskild person, företag, förening osv.).
- En utställning om Unesco biosfärområden och världsarv på snart klar på Hälsingegård Ol-Anders i Alfta. Leif Nordlöf har skapat "Unesco-rummet" och det hela ska vara klart till årsskiftet då Leif går i pension. Invigning oklart med tanke på rådande pandemi.

Ekonomirapport

Ingen ekonomirapport presenterades under mötet.

Övriga frågor

- En LoNa-ansökan har lämnats in inför 2021. Ansökan är tillsammans med Los Byaråd och avser anläggning av leder för vandring och MTB längs med gamla cykelstigar (totalt 40 km). Cykelstigarna anlades på 1930-talet i samband med flottningen. Besked väntas i mars/april 2021.
- En uppdatering om vad som händer inom föreningen Leder i Hälsingskogen presenterades av Janne som också ingår i föreningens styrelse. Kringleder, där vinterleden annars går över sjöar, har gjorts vid Losjön och Stora Stafsbergssjön. Ett stort pågående arbete är att skriva nyttjanderättsavtal med berörda markägare. Informationstavlor och ställplatser kommer att anläggas. Inga åtgärder kommer att göras utmed Pilgrimsleden. En dialog kring gemensamma riktlinjer för märkning av leder som anläggs i området (Alfta, Edsbyn, Los, Järvsö...) vore önskvärt. De leder som anläggs av Leder i Hälsingskogen bör också komma med på kartan över leder i biosfärområdet som just nu sammanställs (LoNa-projekt 2020-2021). Föreningen planerar att träffa Edsbyns skoterklubb vilket även biosfärkontoret avser att göra angående det pågående LoNa-projektet, en samordnad träff vore därför bra!

Nästa sammanträde

Inga nya datum för styrelsemöten under 2021 bestämdes. Istället ska Hanna skicka ut en doodle med datumförslag under februari/mars månad och maj/juni månad. En ny doodle ska skickas ut efter sommaren för att bestämma höstens datum. Totalt 4 träffar per år.

Sammanträdets avslutande

Mötet avslutades cirka kl. 16.00

Vid protokollet

Hanna Alfredsson